

44 C1		KARTA PRZEDMIOTU				
Nazwa przedmiotu/modułu:		Ontogeneza człowieka				
Nazwa angielska:		Ontogenesis of human				
Kierunek studiów:		Fizjoterapia				
Tryb/Poziom studiów:		Stacjonarne, jednolite magisterskie				
Profil studiów		praktyczny				
Jednostka prowadząca:		Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych Katedra Nauk o Kulturze Fizycznej i Zdrowiu				
Prowadzący przedmiot:		dr Wiktor Dźygóra				
I Formy zajęć, liczba godzin						
Semestr	W	C	L	Samodzielna praca studenta	Łącznie	ECTS
1	15	30	-	45	90	3
II Cel przedmiotu:						
<p>C1 - Zapoznanie z auksologią jako dyscypliną naukową, jej terminologią i aparaturą pojęciową, aspektami rozwoju i periodyzacją człowieka oraz ogólną charakterystyką poszczególnych jej etapów.</p> <p>C2 – Analizowanie przebiegu i charakteryzowanie głównych etapów rozwoju pre- i postnatalnego.</p> <p>C3 – Klasyfikowanie i charakteryzowanie czynników determinujące rozwój ontogenetyczny człowieka. Analizowanie ich wpływu zarówno na rozwój pre- i postnatalny.</p> <p>C4 – Przedstawienie znaczenia szkoły rodzenia w aspekcie urazów i zaburzeń okołoporodowych.</p> <p>C5 – Zapoznanie z problemem niepłodności wśród współczesnych małżeństw, niepłodnością a genetyką oraz leczeniem niepłodności w Polsce oraz zapłodnieniem in vitro (za i przeciw).</p> <p>C6 – Omówienie klasyfikacji wraz z charakterystyką somatotypów.</p> <p>C7 – Przedstawienie i scharakteryzowanie najczęściej występujących obciążeń genetycznych (genopatie i chromoso-mopatie), ich przyczyn i mechanizmów powstawania z uwzględnieniem profilaktyki i diagnostyki badań prenatalnych.</p>						
III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji						
Znajomość treści programowych, nabyte umiejętności intelektualne i sensomotoryczne oraz kompetencje na IV poziomie kształcenia (liceum i technikum).						
V Oczekiwane efekty uczenia się						
<p>EU1 – Zna przedmiot badań auksologii, podstawową terminologię i aparaturę pojęciową, aspekty rozwoju ontogenetycznego wraz z periodyzacją rozwoju i charakterystycznymi</p>						

jego cechami.
EU2 – Dysponuje wiedzą z zakresu przebiegu rozwoju pre- i postnatalnego, potrafi opisać poszczególne etapy, uwzględniając krytyczne momenty w rozwoju. Posiada pełną świadomość występowania różnorodnych zagrożeń zarówno na etapie rozwoju prenatalnego, jak i postnatalnego wraz z umiejętnością podejmowania adekwatnych działań profilaktycznych. Zna przyczyny niepłodności i metody jej leczenia. Ma świadomość znaczenia szkoły rodzenia.
EU3 - Posiada wiedzę z zakresu czynników determinujących rozwój ontogenetyczny, potrafi je scharakteryzować. Docenia wartość zdrowego stylu życia i kultury zdrowotnej. Charakteryzuje się dojrzałą, ukształtowaną postawą prozdrowotną i proekologiczną. Wykazuje umiejętność wartościowania, integrowania i prezentowania wiedzy z różnych dyscyplin biomedycznych. Jest świadom wagi i wpływu określonych czynników rozwoju na organizm człowieka na różnych etapach ontogenezy. Zna skutki wpływu świadomej aktywności ruchowej na sprawność i wydolność organizmu. Klasyfikuje i opisuje somatotypy człowieka
EU4 – Zna najczęściej występujące obciążenia genetyczne (genopatie i chromosomopatie), ich przyczyny i mechanizmy powstawania z uwzględnieniem profilaktyki i diagnostyki badań prenatalnych.

V Treści programowe

Forma zajęć: wykłady		Liczba godzin
Wyk1	Auksologia jako dyscyplina naukowa zajmująca się rozwojem ontogenetycznym człowieka.	1
Wyk2	Aspekty rozwoju biologicznego człowieka i jego charakterystyczne cechy.	1
Wyk3	Periodyzacja rozwoju ontogenetycznego człowieka (rozwój pre- i postnatalny).	3
Wyk4	Neurohormonalna regulacja funkcjonowania narządów rozrodczych.	2
Wyk5	Czynniki determinujące rozwój ontogenetyczny ze szczególnym uwzględnieniem genomu ludzkiego.	2
Wyk6	Zanieczyszczenia pyłowo-gazowe powietrza i ich wpływ na organizm człowieka	2
Wyk7	Wpływ promieniowania UV na organizm człowieka. Kąpiele słoneczne i ich znaczenie.	2
Wyk8	Kolokwium końcowe	2
Suma godzin		15
Forma zajęć: ćwiczenia		Liczba godzin
Ćw 1	Przebieg i charakterystyka rozwoju prenatalnego (fizjologia zapłodnienia, faza jaja płodowego/ wczesna embriogeneza, rozwój zarodkowy i płodowy).	2
Ćw 2	Obserwacja mikroskopowa jajnika (pęcherzyków pierwotnych, wtórnych i pęcherzyka Graafa) i kanalików nasiennych jądra na przekroju poprzecznym.	2
Ćw 3	Przebieg i charakterystyka głównych etapów rozwoju postnatalnego wraz z okresami krytycznymi w rozwoju psychofizycznym.	4
Ćw 4	Czynniki endogenne paragenetyczne i niegenetyczne matki oraz ich wpływ na rozwój płodu.	2
Ćw 5	Szkoła rodzenia w kształtowaniu się tłoczni brzusznej i jej znaczenie.	2

Ćw 6	Problem niepłodności wśród współczesnych małżeństw. Niepłodność a genetyka.	2
Ćw 7	Leczenie niepłodności w Polsce. Zapłodnienie in vitro – za i przeciw.	2
Ćw 8	Wpływ wybranych czynników egzogennych (biogeograficznych i społeczno-ekonomicznych) na rozwój pre- i postnatalny.	3
Ćw 9	Promieniowanie jonizujące i jego wpływ na organizm człowieka.	2
Ćw 10	Pojęcie, klasyfikacja i charakterystyka somatotypów człowieka. Określenie własnego somatotypu.	2
Ćw 11	Choroby genetyczne (chromosomopatie i genopatie), ich etiologia, symptomatyka, profilaktyka i terapia. Diagnostyka prenatalna i jej znaczenie.	3
Ćw 12	Styl życia i kultura zdrowotna współczesnego człowieka.	2
Ćw 13	Kolokwium końcowe.	2
Suma godzin		30
VI Narzędzia dydaktyczne		
1.	Środki multimedialne, filmy, foliogramy.	
2.	Plansze, atlasy, modele, mikroskopy + preparaty mikroskopowe tkanek i narządów człowieka i in.	
3.	Miesięczniki, kwartalniki, podręczniki akademickie i inne źródła informacji.	
VII Metody dydaktyczne		
1.	Wykład konwersatoryjny	
2.	Metoda problemowa	
3.	Metoda problemowo-ćwiczeniowa.	
4.	Dyskusja dydaktyczna.	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1	Oceny śródsesemestralne /częstkowe/: rozwiązywanie problemów, opis zjawisk i procesów biologicznych na przykładach, definiowanie pojęć, dokonywanie analizy porównawczej, interpretacji, wnioskowania, projektowania i in.	
F2	Ocena projektu śródsesemestralnego,	
P	Kolokwium końcowe - pisemne (luty) obejmujące treści programowe ćwiczeń z wykorzystaniem zaprojektowanych zadań badających poziom wiadomości, umiejętności i kompetencji. Poszczególnym zadaniom przyporządkowano stosowne efekty kształcenia i punktację, którą przeliczono na oceny.	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Zajęcia programowe		45
Przygotowanie się do zajęć		20
Przygotowanie się do kolokwium pisemnego		10
Opracowanie projektu edukacyjnego.		15
SUMA		90
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		3
X Literatura podstawowa i uzupełniająca		

Literatura podstawowa:

1. Dżygóra W. – ŚRODOWISKO-CZŁOWIEK-ZDROWIE. Problemy ekologiczne i ekologiczno zdrowotne. Wyd. Kolegium Karkonoskie. Jeleniej Górze 2009.
2. Jaczewski A. – Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania. WSiP, Warszawa 2001.
3. Wolański N. – Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. PWN, Warszawa 1983.
4. Wolański N. – Rozwój biologiczny człowieka. PWN, Warszawa 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Bartel H. – Embriologia dla studentów medycyny. PZWL, Warszawa 2004.
2. Bugaj T. – Zdrowie publiczne. KTN, Jelenia Góra 1992.
3. Bugaj T. – Ekologia środowiskowa a zdrowie. KTN, Jelenia Góra 1996.
4. Passarge E. – Genetyka – ilustrowany przewodnik. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2004.

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EK 1	K_W01,K_W02, K_W07 K_U05, K_U06, K_U10, K_K01, K_K04, K_K05	C1, C2	W. 1,2,3 Ćw. 1,2,3	1, 2, 3	1, 3, 4	F1,F2
EK 2	K_W01,K_W02, K_W07 K_U05, K_U06, K_U10, K_K01, K_K04, K_K05	C2, C4, C5	W. 3,4 Ćw. 3, 4, 5, 6, 7,	1,3,4	1, 2, 3	F1
EK 3	K_W01,K_W02, K_W07 K_U05, K_U06, K_U10, K_K01, K_K04, K_K05	C3, C5, C6	W. 5, 6, 7 Ćw. 4, 6, 10, 12	1, 2, 3	1,3,4	F1,F2
EK 4	K_W01,K_W02, K_W06, K_W07, K_U05, K_U06, K_U10, K_K01, K_K04, K_K05	C7	Ćw. 11	1, 2, 3	1,3,4	P

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

- 1.Zasady weryfikacji efektów kształcenia przedstawiane są studentom podczas pierwszych zajęć dydaktycznych.
- 2.Prowadzący udostępnia zainteresowanym studentom stosowne materiały dydaktyczne, w tym dotyczące efektów kształcenia w zakresie prowadzonego przedmiotu.
- 3.Student może uzyskać wszelkich informacji związanych z procesem edukacyjnym podczas realizowanych konsultacji zgodnie z podanym do wiadomości harmonogramem.

Sposób oceny kolokwium

Ilość uzyskanych punktów:

od 90% do 100% student uzyskuje ocenę - bardzo dobrą – 5,0;

od 80% do 90% student uzyskuje ocenę - dobrą plus – 4,5;

od 70% do 80% student uzyskuje ocenę - dobrą – 4,0;

od 60% do 70% student uzyskuje ocenę – dostateczną plus – 3,5;

od 55% do 60% student uzyskuje ocenę - dostateczną – 3,0;

W przypadku uzyskania ilości punktów mniejszej od 55% student otrzymuje ocenę niedostateczną -2,0

Sposób oceny projektu

W przypadku oceniania projektów prezentacji uwzględnia się następujące kryteria:

1. trafność rozpoznania problemów wynikających z zadania 1-2 pkt,
2. uwzględnienie aktualnej wiedzy z ocenianego obszaru nauk 1-2 pkt,
3. umiejętność łączenia wiedzy z różnych dziedzin 1-2 pkt,
4. posługiwanie się językiem naukowym 1-2 pkt,
5. samodzielność i kreatywność w proponowaniu rozwiązań 1-2 pkt.

Ilość uzyskanych punktów:

10 pkt – ocena - bardzo dobry,

9 pkt – ocena – dobry plus,

8 pkt – ocena – dobry,

7 pkt – ocena – dostateczny plus,

6 pkt – ocena – dostateczny.

W przypadku uzyskania ilości punktów mniejszej od 55% student otrzymuje ocenę niedostateczną -2,0

XIII DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

1. Projekty edukacyjne, materiały do ćwiczeń i in. znajdują się w Pracowni Biologii Medycznej [s. 204/205].
2. Zajęcia z ontogenezy człowieka odbywają się w Pracowni Biologii Medycznej [s. 204/205] i salach wykładowych (s. 202, 110).
3. Termin odbywania zajęć zgodny z planem/semestr.
4. Konsultacje realizowane są zgodnie z planem w Pracowni Biologii Medycznej (s. 204) [plan odbywania konsultacji w każdym semestrze ulega zmianie].